

Uchwała Nr V/31/11
Rady Gminy w Biesiekierzu
z dnia 28 marca 2011 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Biesiekierz.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 Nr 175, poz. 1362 z późn. z.) oraz art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 ze zm.) – Rada Gminy Biesiekierz uchwala co, następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Biesiekierz** stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Biesiekierz.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy
Jan Balcerzak

W Y C I A G

z protokołu Nr V/31/11
sesji Rady Gminy w Biesiekierzu
odbytej w dniu 28 marca 2011 r.

- 1. Ustawowy skład Rady** 15
- 2. Wymagane quorum** 8
- 3. Obecni na sesji** 15
- 4. Wynik głosowania:**
  - liczba głosów „za” 15
  - liczba głosów „przeciw” 0
  - liczba gł. „wstrzym.” się 0

Załącznik
do Uchwały Nr V/31/11
Rady Gminy w Biesiekierzu
z dnia 28 marca 2011r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Biesiekierz na lata 2011-2015

Wprowadzenie

Podstawę prawną opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie stanowi art. 6 ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 206, poz. 1589, z 2010 Nr 28, poz. 146 i Nr 125, poz. 842).

Zjawisko przemocy w rodzinie od wielu lat w krajach Europy Zachodniej jest traktowane jako ważny problem społeczny. W czasie kilkunastu lat powstało wiele dokumentów organizacji międzynarodowych, które zalecają krajom członkowskim Unii Europejskiej podjęcie zmian prawa i praktyki w celu skuteczniejszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pomimo tego, iż przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, to zdaniem specjalistów rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów społecznych w Polsce. Wymaga on podjęcia szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania. Jego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego w rodzinie.

Program skierowany jest do: ofiar przemocy w rodzinie, w tym dzieci współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób niepełnosprawnych, sprawców przemocy w rodzinie oraz do wszystkich, którzy są świadkami przemocy w rodzinie.

Preambuła zmieniona ustawą z dnia 10 czerwca 2010 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych ustaw (Dz. U. z 2010 r. Nr 125, poz. 842) wyraźnie zaznacza, iż celem jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie, nie zaś przeciwdziałanie tej przemocy.

Zmiany do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy nie są wystarczające, jednakże ustawowy obowiązek powołania przez gminy zespołów interdyscyplinarnych jest **narzędziem** pracy dla pracowników socjalnych i innych służb działających na rzecz lokalnej społeczności.

1. Charakterystyka zjawiska przemocy

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka kształtującym osobowość, system wartości, poglądy, styl życia. Rodzice czy opiekunowie są wzorem dla dzieci. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

W art.2 pkt 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy została określona definicja zjawiska przemocy - przemoc w rodzinie to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub

zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób - członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołującą cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy: psychiczną, fizyczną, seksualną i ekonomiczną.

Zjawiskiem, na które należałoby zwrócić szczególną uwagę, jest przemoc domowa. Może być ona zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Bez wątpienia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Mimo, że w relacjach międzyludzkich istniała ona od zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Takiego, które prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych. Dzieci wyrastające wśród przemocy w domu są często zapominanymi jej ofiarami. Doznają przemocy nie tylko wtedy, gdy są bezpośrednio zaniechane przez rodziców lub opiekunów. Cierpią i są krzywdzone także wtedy, gdy są świadkami przemocy dorosłych. Doświadczenia z dzieciństwa mają wpływ na całe życie.

Przemocy domowej często towarzyszy nadużywanie alkoholu. W stanie nietrzeźwości znikają mechanizmy samokontroli i zachowania mogą być nieobliczalne. Nasilają się też zachowania agresywne nawet w ludziach na ogół spokojnych i opanowanych. Świadoma kontrola nad zachowaniem zmniejsza się wraz z wzrostem upojenia. Wzrasta natomiast często nieuzasadnione poczucie pewności siebie. Osoba nietrzeźwa nie może być partnerem do negocjacji, rozmowy, czy ugody. Pijany człowiek nie jest jednak zwolniony odpowiedzialności za własne czyny.

Przemoc jest zjawiskiem, którego zasięg jest znacznie większy niż odnotowują to przeprowadzane badania i statystyki. Nadal wiele ofiar zaprzecza istnieniu problemu w ich środowisku. Wynika to z wielu aspektów, takich jak wstyd, bezradność, nieufność, obawy o własne zdrowie i życie. Prawo ofiary do bezpieczeństwa, do niepoddawania się przemocy stanowi priorytet gminnej polityki społecznej uwzględniany w działaniach, które zostaną podjęte.

Ofiara przemocy potrzebuje dużo czasu, aby odbudować świadomość swojej wartości, jeśli przez lata była poniżana i wykorzystywana. Wielu ofiarom udaje się samodzielnie przeciwstawić sprawcy, większość jednak potrzebuje pomocy innych. W związku z tym niezbędna jest współpraca i integracja wielu podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Pozwoli to na profesjonalne udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

Gminny Program jest zgodny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i wpisuje się w *założenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Biesiekierz*.

2. Diagnoza

Gmina Biesiekierz liczy 5890 osób w tym 2371 kobiet, 2276 mężczyzn i 1243 dzieci. Swoim zasięgiem obejmuje 11 sołectw. Jest jedną z gmin powiatu koszalińskiego.

Placówki oświatowe Gminy Biesiekierz:

- Gimnazjum w Biesiekierzu
- Szkoła Podstawowa w Świeminiu
- Szkoła Podstawowa w Biesiekierzu
- Szkoła Podstawowa w Starych Bielicach
- Gminne Przedszkole w Biesiekierzu
- Niepubliczny Punkt Przedszkolny „HAPPY DAYS – SZCZĘŚLIWE DNI” w Starych Bielicach.

Do gimnazjum uczęszcza 146 uczniów, szkół podstawowych z dziećmi z oddziałów przedszkolnych 363 osób, przedszkola i punktu przedszkolnego 51 dzieci.

Na terenie gminy funkcjonuje także 10 świetlic wiejskich do których uczęszcza około 250 dzieci. Świetlice realizują program świetlic opiekuńczo-wychowawczych, których głównym celem jest zorganizowanie dzieciom czasu wolnego od nauki, organizowanie zajęć tematycznych, programów profilaktycznych. Zadania te w części są finansowane są w ramach środków na profilaktykę w gminie.

Instytucje działające na terenie gminy obejmujące swoim zakresem działania profilaktyczne, doradcze w zakresie uzależnień i przeciwdziałania przemocy to: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu, Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Biesiekierzu, Komisariat II Policji w Koszalinie – Zespół Dzielnicowych w Biesiekierzu. Punkt Konsultacyjny.

Na podstawie danych Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Biesiekierzu 2010 roku wpłynęły 23 wnioski o objęcie obowiązkiem leczenia uzależnienia od alkoholu. ***Policja przyjęła 150 zgłoszeń w tym 25 zgłoszeń interwencji domowej na podstawie których wszczęto 5 procedur „Niebieskiej Karty”.***

Z porad Punktu Konsultacyjnego w 2010 r. skorzystało 13 osób: 9 osób uzależnionych od alkoholu w tym 2 sprawców przemocy, 4 osoby współuzależnione i w tym 2 ofiary przemocy i 1 DDA (Dzieci Dorosłych Alkoholików).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w różnych jej formach. Na bieżąco współpracuje z Policją, Kuratorami sądowymi, Pedagogami placówek oświatowych, służbą zdrowia, Gminną Komisją ds. rozwiązywania problemów Alkoholowych oraz Zespołem Interdyscyplinarnym.

W ramach współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy w Rodzinie realizowane były programy: - „Pomocna dłoń plus” – głównym celem projektu jest rozwijanie aktywnych form współpracy i umożliwianie dostępu do nich rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym. W projekcie uczestniczyło 9 osób, które ukończyły wybrane przez siebie kursy, oraz kontynuowano program „Rodziny bez barier” – główny cel projektu to szereg działań aktywizacyjnych w obszarze zawodowym i społecznym, zapewnienie systemu wsparcia psychologicznego, psychospołecznego i prawnego w rodzinie.

Domniemać można, że przemoc domowa w rodzinie jest często tematem bardzo zamkniętym, rzadko wychodzącym poza rodzinę. W związku z tym niniejszy program pozwoli na holistyczne podejście do problemu przemocy i uświadomienie społeczeństwu, jak ważny do rozwiązania jest ten problem.

Od 2003 roku na terenie gminy funkcjonował Zespół Interdyscyplinarny powołany zarządzeniem Wójta Gminy Biesiekierz, którego działania obejmowały integrację służb i instytucji na rzecz pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. W ramach pracy Zespołu wypracowano i skierowano wiele wniosków do Sądu Rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną dziecka – wnioski te kierowane były przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Policję rzadko przez sam Zespół. Zespół zostanie odwołany z chwilą powołania nowego zgodnie uchwałą Rady Gminy w Biesiekierzu w sprawie trybu i sposobu powoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Tak więc nowy Zespół będzie kontynuacją działań na rzecz przemocy w rodzinie, mający uprawnienia zapisane ustawowo. Będzie narzędziem pracy pracowników socjalnych i innych instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy, co pozwoli na bardziej profesjonalne podejście do spraw związanych z lokalną społecznością.

Zatem wskazane jest, za priorytet Gminnego Programu - uznać tworzenie lokalnych zintegrowanych programów i kampanii profilaktycznych m.in. z zakresu problemów uzależnień, bezrobocia, trudności wychowawczych i innych problemów społecznych, które mogą generować wzrost występowania zjawiska przemocy domowej i agresji.

3. Cele programu

ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI PRZECIWDZIAŁANIA ZJAWISKU PRZEMOCY W RODZINIE

1. Budowa skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- systematyczne monitorowanie zjawiska przemocy,
- analiza istniejącej infrastruktury instytucji pomagającym ofiarom przemocy w rodzinie.
- analiza skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą.

2. Uwrażliwienie środowiska lokalnego na problemy związane z przemocą w rodzinie:

- systematyczne podnoszenie wiedzy na temat przemocy w rodzinie, wśród nauczycieli i pedagogów szkolnych, służb społecznych, służby zdrowia, osób społecznych, osób duchownych itp.,
- opracowanie przystępnych informacji na temat procedur ochrony prawnej i wsparcia psychicznego dla świadków przemocy w rodzinie (ulotki)
- organizacja akcji informacyjnych propagujących pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich,
- wzrost świadomości i wrażliwości społecznej.

3. Zwiększenie skuteczności pomocy rodzinom, w których stosowana jest przemoc. ochrona ofiar przemocy:

- udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom rodziny,
- eskalacja działań interwencyjnych i kontrolnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- koordynacja działań służb zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie oraz organizacji pożytku publicznego,
- opracowanie informatorów dot. instytucji udzielających pomocy na terenie gminy (ulotki).
- rozszerzanie oferty o poradnictwo rodzinne, usługi radcy prawnego, programy korekcyjno-edukacyjne.

4. Założenia programu

Głównymi założeniami programu jest:

- 1) edukacja w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie.
- 2) zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców gminy wobec zjawiska przemocy,
- 3) promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy.

5. Sposób realizacji programu

Realizacja programu odbywa się poprzez:

- 1) wspieranie ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) upowszechnianie metody mediacyjnej jako formy pracy z rodziną,
- 3) edukację rodzin niewydolnych wychowawczo,
- 4) przeprowadzanie specjalistycznych szkoleń dla realizatorów programu,
- 5) systematyczną edukację społeczności Gminy Biesiekierz poprzez wypracowanie ulotek, uczestnictwo w kampaniach,
- 6) rozbudowę poradnictwa specjalistycznego,
- 7) powołanie **nowego** Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 8) wszelkie działania mogące się przyczynić do powstrzymania przemocy w rodzinie. a nie ujęte w programie.

6. Spodziewane efekty

Spodziewane efekty mają na celu:

- 1) zmianę postaw społecznych wobec przemocy w rodzinie,
- 2) zwiększenie wiedzy instytucji zajmujących się przemocą w rodzinie na temat zjawiska przemocy – diagnoza rzeczywistego zjawiska przemocy na terenie gminy,
- 3) stworzenie spójnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 4) minimalizację zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy poprzez zwiększenie skuteczności przeciwdziałania zjawisku przemocy,
- 5) zmniejszenie uczucia bezradności ofiar przemocy w rodzinie,
- 6) zwiększenie liczby osób profesjonalnie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz pomagającym ofiarom przemocy,
- 7) pogłębienie wiedzy społecznej o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem.

7. Realizatorzy programu

Realizatorem programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Biesiekierzu przy współudziale:

- 1) Sądu Rodzinnego III Wydział dla Nieletnich w Koszalinie,
- 2) Prokuratury Rejonowej w Koszalinie,
- 3) Starostwa Powiatowego w Koszalinie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- 4) Komendy Policji w Koszalinie,
- 5) Kuratorów Sądowych przy Sądzie Rejonowym w Koszalinie,
- 6) placówek oświatowo-wychowawczych (oddział przedszkolny, przedszkole, szkoły podstawowe, gimnazjum, ośrodki szkolno-wychowawcze, świetlice wiejskie),
- 7) Niepublicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej „ELKAP” w Biesiekierzu,
- 8) Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Biesiekierzu,
- 9) Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- 10) organizacji pozarządowych.

8. Źródła finansowania:

- 1) środki własne budżetu Gminy Biesiekierz,
- 2) środki pozyskane z innych źródeł (dotacje celowe z budżetu państwa, pozyskiwane środki z UE).

9. Postanowienia końcowe

Nadzór nad realizacją Programu oraz podejmowanie niezbędnych działań zmierzających do osiągnięcia wyznaczonych celów sprawować będzie Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Biesiekierzu.

